

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کار و امور اجتماعی

معاونت پژوهش و برنامه ریزی

دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد شغل و آموزش

شابلون ساز

گروه شغلی صنایع فلزی

شماره ملی شناسایی شغل

۸-۳۹/۵۸/۱/۳

نظرارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

شماره ملی شناسایی شغل : ۸-۳۹/۵۸/۱/۳

شروع اعتبار : ۹۰/۲/۱۵

پایان اعتبار : ۹۵/۲/۱۵

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته :

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد شغل و آموزش :

اداره کل آموزش فنی و حرفه ای کرج
شرکت هادی سامانه پرداز

فرآیند اصلاح و بازنگری :

آدرس :

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالي ، نيش نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فني و حرفه اي كشور ، شماره ۲۵۹

دورنگار ۶۶۹۴۱۱۷ تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۰

تهیه کنندگان استاندارد شغل و آموزش

تعریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود .

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسؤولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به اهداف یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

اوژنسیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاؤت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سع بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مریبان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مریبان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظاتی است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد .

نام شغل: شاپلون ساز

شرح شغل

شابلون سازی از مشاغل صنایع فلزی در حوزه مصنوعات فلزی و لوازم خانگی می باشد و وظایف نقشه خوانی و نقشه کشی، طراحی، نقاشی، اندازه گیری و اندازه گذاری، ورق کاری، برشکاری (دستی و ماشینی)، سوهانکاری، سوراخکاری و پرسکاری را بر عهده دارد. این شغل با مشاغل فلزکاری و آهنگری ارتباط دارد.

ویرگی های کارآموز ورودی

حداقل میزان تحصیلات: سوم راهنمایی

حداقل توانایی جسمی : داشتن سلامتی جسمی متناسب با شغل

مهارت های پیش نیاز این استاندارد: ندارد

طول دوره آموزش

ساعت ۱۸۸ طول دوره آموزش :

- زمان آموزش نظری : ۶۵ ساعت

ساعت ۱۲۳ : زمان آموزش عملی

- کار و زیستی : ساعت

ساعت زمان پیروزه :

شیوه ارزشیابی

آزمون نظری:

آزمون عمله :

اخلاقه حفه ائه :

صلاحیت های حرفه ای مربیان

حدائق، لیسانس، ساخت و تولید یا متالورژی، و ۳ سال، سابقه کار مرتبط

Job Description

استاندارد شغل
- شایستگی های شغلی

ردیف	توانایی ها
۱.	نقشه خوانی و نقشه کشی
۲.	طراحی، نقاشی، اندازه گیری و اندازه گذاری
۳	ورق کاری
۴	برشکاری (دستی و ماشینی)
۵	سوهانکاری
۶	سوراخکاری
۷	پرسکاری
۹	
۱۰	
۱۱	
۱۲	

	زمان آموزش			عنوان توانایی :	
	جمع	عملی	نظری		
	۴۰	۲۵	۱۵		
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	<p>دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی</p> <p>توجهات زیست محیطی مرتبط</p>				
- پرگار - گونیا (۴۵و۳۰) - نقاله - خطکش T - میز پرتاپل نقشه‌کشی - شابلون دایره و بیضی - لوازم التحریر - میز و صندلی - لباس کار - کپسول آتش نشانی - جعبه کمکهای اولیه - کتب، دستورالعملها و جزووات نقشه‌خوانی و نقشه‌کشی - فیلمها و نرمافزارهای آموزشی	<p>دانش :</p> <ul style="list-style-type: none"> - نحوه نقشه کشی و نقشه خوانی صنعتی - قطعات برش خورده - نقشه های درز جوش <p>مهارت :</p> <ul style="list-style-type: none"> - ترسیم سه نما و پرسپکتیو - بکار بردن عالیم نقشه کشی، اندازه گیری نقشه - بکار بردن مقیاس - بکار بردن تلرانس ها و انطباقات <p>نگرش :</p> <ul style="list-style-type: none"> - دقت در طراحی و انجام کار - هدایت دور ریزهای تراش، پاککن و کاغذ به چرخه بازیافت <p>ایمنی :</p> <ul style="list-style-type: none"> - رعایت نکات اینمنی در هنگام طراحی و رسم نقشه از جمله تامین نور لازم واستاندارد - استفاده از میز و صندلی مناسب در اندازه های استاندارد و مطابق علم انتروپومتری (اندازه های بدن) - رعایت استاندارد فاصله سر (چشم) تا صفحه نقشه و کاغذ ترسیم <p>توجهات زیست محیطی :</p> <ul style="list-style-type: none"> - جلوگیری از پخش ضایعات در محیط زیست. 				

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

عنوان توانایی :

طراحی، نقاشی، اندازه گیری و اندازه گذاری

	زمان آموزش				
	جمع	عملی	نظری		
	۴۲	۲۸	۱۴		
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	<p>دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی</p> <p>توجهات زیست محیطی مرتبط</p>				
- ابزار طراحی و نقاشی - متر فلزی - کولیس معمولی و پایه‌دار - سنبه نشان - سندان - صفحه صافی - قوس سنج - زاویه سنج - گونیا موبی و لبه دار - پرگار فلزی - موازی کش یا خط کش تیره دار - سوزن خط کش معمولی و پایه دار - لباس کار - کلاه اینمنی - کفش اینمنی - دستکش اینمنی - کپسول آتش نشانی - جعبه کمکهای اولیه - کتب، دستورالعمل ها و جزوات مربوطه - فیلمها و نرمافزارهای آموزشی	<p>دانش :</p> <ul style="list-style-type: none"> - هنر نقاشی و طراحی - ابزار آلات نقاشی و طراحی - روش‌های اندازه گیری و اندازه گذاری <p>مهارت :</p> <ul style="list-style-type: none"> - کار با کتب، دستورالعمل ها و جزوات اندازه گیری و اندازه گذاری - کار با جداول استاندارد - استفاده از فیلمها و نرمافزارهای آموزشی - طراحی اشکال - انتقال و کپی کردن اشکال بر روی قطعات - حک کردن بر روی فلز با ابزار نقاشی - استفاده از وسایل اندازه گیری و اندازه گذاری <p>نگرش :</p> <ul style="list-style-type: none"> - دقیق در طراحی اشکال و حک کردن بر روی فلز - دقیق در طراحی، اندازه گیری و اندازه گذاری در تولید شابلون. <p>ایمنی :</p> <ul style="list-style-type: none"> - رعایت نکات اینمنی مربوط به وسایل طراحی، اندازه گیری و اندازه گذاری - رعایت نکات اینمنی با استفاده از لباس کار و کلاه، کفش و دستکش اینمنی <p>توجهات زیست محیطی :</p> <ul style="list-style-type: none"> - 				

	زمان آموزش			عنوان توانایی : ورق کاری	
	جمع	عملی	نظری		
	۲۸	۲۰	۸		
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				
- فیچی دستی واهرمی - دستگاه خمکاری - دستگاه پرج - چکش - میخ پرج - پروفیل و ورق فلزی - لباس کار - کلاه ایمنی - کفش ایمنی - دستکش ایمنی - گوشی ایمنی - کپسول آتش نشانی - جعبه کمکهای اولیه - کتب، دستورالعمل ها و جزوات ورق کاری - فیلمها و نرمافزارهای آموزشی	دانش : - نحوه فرم دادن ورق های فلزی برای ساختن شابلون - نحوه خمکاری و چکش کاری ورق - نحوه پرج کاری مهارت : - خمکاری و چکش کاری طبق نقشه شابلون طراحی شده - پرچکاری قطعات ورقهای آماده شده برای تولید شابلون نگرش : - دقیقت در انتخاب روش مناسب خمکاری و چکش کاری ورق ها - دقیقت در انجام کار ایمنی : - کنترل عملکرد حفاظ دستگاه خمکاری و پرچکاری - رعایت نکات ایمنی با استفاده از لباس کار، دستکش، کفش، گوشی و کلاه ایمنی				
	توجهات زیست محیطی : - جلوگیری از پخش ضایعات خمکاری و پرچکاری در محیط زیست.				

	زمان آموزش			عنوان توانایی : برشکاری (دستی و ماشینی)
	جمع	عملی	نظری	
	۱۶	۱۰	۶	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	<p>دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی</p> <p>توجهات زیست محیطی مرتبط</p>			
- دستگاه برشکاری دستی و ماشینی - میز کار - گیره موازی رومیزی و لب گیره - پروفیل و ورق فلزی - مواد خنک کننده - لباس کار - کلاه ایمنی - کفش ایمنی - دستکش ایمنی - گوشی ایمنی - کپسول آتش نشانی - جعبه کمکهای اولیه - کتب، دستورالعمل ها و جزوات برشکاری - فیلمها و نرمافزارهای آموزشی		۲ ۲ ۱ ۱	<p>دانش :</p> <ul style="list-style-type: none"> - نحوه برشکاری دستی و ماشینی - ابزار و وسایل برشکاری - وسایل بستن قطعه کار و وسایل کمکی - مواد خنک کننده در هنگام برشکاری <p>مهارت :</p> <ul style="list-style-type: none"> - برشکاری دستی و ماشینی - کار با گیره موازی رومیزی، میز کار و لب گیره - کار با خنک کننده ها <p>نگرش :</p> <ul style="list-style-type: none"> - دقیق در بستن صحیح قطعه کار <p>ایمنی :</p> <ul style="list-style-type: none"> - کنترل عملکرد حفاظ دستگاه و ابزار برشکاری دستی و ماشینی - رعایت نکات ایمنی با استفاده از لباس کار، دستکش، کفش، گوشی و کلاه ایمنی <p>توجهات زیست محیطی :</p> <ul style="list-style-type: none"> - جلوگیری از پخش ضایعات برشی و مواد خنک کننده در محیط زیست. 	

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : سوهانکاری
	جمع	عملی	نظری	
	۲۴	۱۶	۸	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	<p>دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی</p> <p>توجهات زیست محیطی مرتبط</p>			
- سوهانهای دستی ، ماشینی و گردنده - گونیا موئی - خط کش فلزی - گیره - میز کار - پروفیل و ورق فلزی - لباس کار - کلاه اینمنی - کفش اینمنی - عینک اینمنی - دستکش اینمنی - گوشی اینمنی - کپسول آتش نشانی - جعبه کمکهای اولیه - کتب ، دستورالعمل ها و جزوات سوهانکاری - فیلمها و نرمافزارهای آموزشی		۴	۴	<p>دانش :</p> <ul style="list-style-type: none"> - نحوه سوهانکاری فلزات - انواع سوهان های دستی ، ماشینی و گردنده <p>مهارت :</p> <ul style="list-style-type: none"> - سوهانکاری سطوح تخت و منحنی - گونیا کاری - کار با انواع سوهان از لحاظ آج ، ظرافت ، فرم و اندازه <p>نگرش :</p> <ul style="list-style-type: none"> - دقیقت در انتخاب نوع سوهان کاری و ظرفیت کاری و ابزار <p>ایمنی :</p> <ul style="list-style-type: none"> - رعایت نکات ایمنی سوهان کاری با استفاده از دستکش ، کفش ، عینک ، گوشی و کلاه اینمنی. - عدم استفاده از هوای فشرده برای نظافت لباس کار ، قطعه کار و سایر قسمت ها. <p>توجهات زیست محیطی :</p> <ul style="list-style-type: none"> - جلوگیری از آلودگی صوتی - جلوگیری از پخش ضایعات در محیط زیست

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

عنوان توانایی :
سوراخکاری

	زمان آموزش			
	جمع	عملی	نظری	
	۱۶	۱۰	۶	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	<p>دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی</p> <p>توجهات زیست محیطی مرتبط</p>			
- دریل دستی و ستونی - روبنده و گیره - پروفیل و ورق فلزی - مواد خنک کننده - لباس کار - کلاه ایمنی - کفش ایمنی - عینک ایمنی - دستکش ایمنی - گوشی ایمنی - کپسول آتش نشانی - جعبه کمکهای اولیه - کتب، دستورالعمل ها و جزوات سوراخکاری - آئیننامه ماشینافزار به استناد ماده ۸۵ قانون کار آموزشی		۳	۳	<p>دانش :</p> <p>- نحوه سوراخکاری و محاسبات فنی مربوطه</p> <p>- دستگاه های سوراخکاری (دریل)</p> <p>مهارت :</p> <p>- کار با انواع دریل دستی و ستونی و تیز کردن متنه</p> <p>- انتخاب ابزار مناسب و مواد خنک کننده مناسب</p> <p>- استفاده از روبنده و گیره و نحوه بستن قطعه کار جهت سوراخکاری</p> <p>- کاربرد و انتخاب دقیق سرعت برش</p> <p>نگرش :</p> <p>- دقت در سوراخکاری</p> <p>ایمنی :</p> <p>- رعایت نکات ایمنی براساس آئین نامه ایمنی مصوب شورای عالی حفاظت کار</p> <p>- کنترل حفاظ دستگاه ها، ابزار نگهدارنده قطعه کار و مواد خنک کننده</p> <p>- استفاده از لباس کار، عینک، کفش، گوشی، کلاه و دستکش ایمنی</p> <p>- عدم استفاده از لباس های گشاد</p> <p>- تأمین نور مناسب و صندلی منطبق با ارگonomی</p> <p>توجهات زیست محیطی :</p> <p>- جلوگیری از پخش ضایعات و مایعات خنک کننده در زیست محیط</p>

عنوان توانایی :
پرسکاری

	زمان آموزش			
	جمع	عملی	نظری	
	۲۲	۱۴	۸	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
<ul style="list-style-type: none"> - پرس ضریبهای - قالب سنبه و ماتریس - بروفیل و ورق فلزی - لباس کار - کلاه اینمنی - کفش اینمنی - عینک اینمنی - دستکش اینمنی - گوشی اینمنی - کپسول آتش نشانی - جعبه کمکهای اولیه - کتب، دستورالعمل ها و جزوات پرسکاری - آئین نامه و مقررات حفاظتی پرسها <p>(پرسکاری سرد فلزات)</p> <p>- فیلمها و نرمافزارهای آموزشی</p>	۳	۲	۳	دانش : - نحوه پرسکاری - انواع قالب های سنبه و ماتریس - قسمت های مختلف پرس مهارت : - کار با پرس های مختلف - بستن قالب های سنبه و ماتریس روی پرس - تعمیر و نگهداری پرس - کار با قسمت های مختلف قالب های سنبه و ماتریس نگرش : - دقیق در بستن قالب های سنبه و ماتریس روی پرس
<p>ایمنی :</p> <ul style="list-style-type: none"> - کنترل حفاظ حصاری (دور قالب، ثابت و قابل تنظیم) - کنترل حفاظگذاری کلیه قسمتهای متحرک مانند چرخ دنده ها، فلاویلها (چرخ دنده ها)، تسممهها و فلکهها. دستگاه پرس - رعایت اینمنی براساس آئین نامه اینمنی مصوب شورای عالی حفاظت کار - رعایت نکات اینمنی با استفاده از لباس کار و کلاه، کفش، عینک، دستکش و گوشی اینمنی 	توجهات زیست محیطی : <ul style="list-style-type: none"> - جلوگیری از آلودگی صوتی - جلوگیری از پخش ضایعات در محیط زیست 			

- برگه استاندارد تجهیزات ، مواد ، ابزار

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۱	صفحه صافی	۵ عدد	
۲	متر فلزی	۵ عدد	
۳	شابلون دایره و بیضی	۵ عدد	
۴	میز کار	۵ عدد	
۵	پرگار	۱۵ عدد از هر کدام	
۶	گونیا (۳۰ و ۴۵)	۱۵ عدد از هر کدام	
۷	مقاله	۱۵ عدد	
۸	خط کش T	۱۵ عدد	
۹	لوازم تحریر	۱۵ سری	
۱۰	A4 کاغذ	۳ بسته ۱۰۰۰ تایی	
۱۱	میز نقشه کشی پرتاپل (دستی)	۱۵ عدد	
۱۲	میز و صندلی	۱۵ عدد از هر کدام	
۱۳	کولیس معمولی و پایه دار	۵ عدد	
۱۴	قوس سنج	۵ عدد	
۱۵	زاویه سنج	۵ عدد	
۱۶	پرگار فلزی	۵ عدد	
۱۷	سوزن خط کش معمولی و پایه دار	۵ عدد	
۱۸	سننه نشان	۵ عدد	
۱۹	گیره موازی رومیزی	۵ عدد	
۲۰	اره دستی و اهرمی	۵ عدد	
۲۱	اره ماشینی و گیوتین	۱ دستگاه	
۲۲	قیچی دستی	۵ عدد	
۲۳	قیچی اهرمی	۵ عدد	
۲۴	کمان اره دستی	۵ عدد	
۲۵	دریل دستی و ستونی	۵ عدد از هر کدام	
۲۶	سوهان دستی، ماشینی و گردندۀ	۵ عدد از هر کدام	
۲۷	گونیا موئی	۵ عدد	
۲۸	گونیا پایه دار	۵ عدد	
۲۹	موازی کش یا خط کش تیره دار	۵ عدد	
۳۰	دستگاه پرج دستی	۵ دستگاه	
۳۱	پرس ضربه ای (قالب سننه و ماتریس)	۱ دستگاه	

- برگه استاندارد تجهیزات ، مواد ، ابزار -

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۳۲	دستگاه جوشکاری	۱ دستگاه	
۳۳	دستگاه قلاویز دستی یا ماشینی	۵ دستگاه	
۳۴	دستگاه خمکاری ساده	۵ دستگاه	
۳۵	دستگاه خمکاری ماشینی	۱ دستگاه	
۳۶	دستگاه سنگ ساب	۱ دستگاه	
۳۷	چکش	۵ عدد	
۳۸	سنдан	۵ عدد	
۳۹	روبنده و گیره	۵ عدد	
۴۰	کپسول آتش نشانی	۳ کپسول ۶ کیلویی	
۴۱	جعبه کمکهای اولیه	۵ جعبه	
۴۲	دستکش ایمنی	۵ جفت	
۴۳	کفش ایمنی	۵ جفت	
۴۴	گوشی ایمنی	۵ عدد	
۴۵	عینک ایمنی	۵ عدد	
۴۶	کلاه ایمنی	۵ عدد	
۴۷	لباس کار	۱۵ دست	
۴۸	ماسک تنفسی	۱۵ عدد	
۴۹	پروفیل آهنی ۶ متری	۱۵ شاخه	
۵۰	ورق آهنی ۲ میلی	۱۵ ورق $1 \times 2m^2$	
۵۱	مواد خنک کننده	۳ گالن ۲۰ لیتری	
۵۲	میخ پرج	۱ بسته از هر اندازه	
۵۳			
۵۴			
۵۵			
۵۶			

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .
- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .
- مواد به ازاء یک نفر کارآموز محاسبه شود .

- منابع و نرم افزار های آموزشی

ردیف	شرح
۱	کتاب جامع فلز کاری؛ تألیف بیژن شادی- نشر جاودان- سال ۱۳۸۲
۲	کتاب جداول و استانداردهای طراحی و ماشینسازی؛ ترجمه عبدالله ولی نژاد- نشر طراح- بهار ۱۳۸۰
۳	آئین نامه ماشین افزار به استناد ماده ۸۵ قانون کار جمهوری اسلامی ایران
۴	آئین نامه و مقررات حفاظتی پرس ها (پرسکاری سرد فلزات)
۵	راهنمای فلز کاری؛ ترجمه محمدرضا افضلی- انتشارات فنی ایران- سال ۱۳۸۱
۶	بروشورها و راهنمای کار با دستگاه های مورد استفاده در کارخانه یا کارگاه مربوطه
۷	فیلم ها و نرم افزارهای آموزشی در زمینه شابلون سازی